

Vastaus Eve Rämön ja Emmi Pajusen sekä 16 muun valtuutetun aloitteeseen osallistavan budjetoinnin kokeilusta yläkouluun

VD/4991/00.02.00.03/2021

KK/AI/AH

Eve Rämö, Emmi Pajunen sekä 16 muuta valtuutettua ovat jättäneet seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Osallistavan budjetoinnin kokeilu yläkouluun

Vantaa on hakenut UNICEF lapsiystävällinen kunta -mallin kunnaksi.

Me aikuiset emme läheskään aina huomaa ottaa lapsia mukaan suunnittelemaan heille tärkeitä palveluja ja ympäristöjä. Emme muista tai osaa katsoa asioita lasten ja nuorten näkökulmista, vaikka haluamme heidän parastaan. Lapsiystävällinen kunta -malli auttaa kuntaa varmistamaan, että lapset ja nuoret saavat äänensä kuuluviin ja pääsevät vaikuttamaan itseään koskeviin asioihin. Lapsiystävällinen kunta -malli saa aikaan pysyviä muutoksia kunnan toimintatavoissa.

Ne voivat olla konkreettisia parannuksia esimerkiksi harrastusmahdollisuuksiin tai siihen, miten lapsen etu huomioidaan kunnan päätöksenteossa. Tärkeää on koko kunnan osaamisen ja ajattelutavan kehitys: lasten hyvinvointi ja lapsen oikeudet ovat tärkeysjärjestyksen kärjessä. Tämä näkyy kunnan kaikessa arkisessa työssä ja päätöksenteossa. Lasten osallisuutta ja kuulemistä voidaan toteuttaa monilla eri keinoilla ikätaso huomioiden.

Lasten arjessa korostuvat koulun ja kouluympäristön merkitys sillä lapset viettävät merkittävän osan ajastaan kouluissa. Vantaan tulisikin löytää keinoja, joilla lasten osallisuutta omaan arkeensa voitaisiin lisätä. Ehdotammekin, että Vantaa pilotoi muutamassa koulussa osallistavaa budjetointia. Osana pilottia etsitään myös parhaita oppilasosallisuuden muotoja.

Osallistava budjetointi voisi esimerkiksi olla:

- *Lasten/nuorten vaikutusmahdollisuudet oman koulunsa vuosibudjetin käyttöön
- *Osa budjetista voisi olla oppilaiden ”hankerahaa” tai koulun budjetista jokin prosenttimäärä olisi sellainen, mihin oppilaat voisivat vaikuttaa
- *Isoja remontteja tai tilamuutoksia tehdessä oppilaiden osallistamisen tulisi olla säännönmukaista ja pitkäjänteistä ja osallisuuden lisäksi edistää oppilaiden toimijuutta suunnittelussa.
- *Miten oppimateriaaleista päätettäessä voitaisiin osallistaa oppilaita nykyistä enemmän?
- *Osallistavaa budjetointia suunniteltaessa tulee se vahvasti kytkeä pedagogiikkaan ja vuosikelloon, jolloin pitkäjänteinen kehittäminen on mahdollista ja järkevää.”

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Kasvatuksen ja oppimisen palvelualueilla osallisuutta kehitetään jatkuvasti. Toimialan osallisuuden kehittämisestä vastaa osallisuustiimi, mutta osallisuuden kehittämistä tehdään tiiviissä yhteistyössä palvelualueiden asiantuntijoiden sekä kaupunkikulttuurin asiantuntijoiden kanssa. Osallisuuden menetelmiä ja digitaalisia toimintaympäristöjä kehitetään koko ajan.

Nykyiset opetussuunnitelman perusteet kaikilla palvelualueilla edellyttävät lasten ja nuorten osallistamista, joka voi olla edustuksellista tai kaikkia koskevaa omiin asioihin vaikuttamista. Osallisuus ja

vaikuttaminen voi olla toiminnan kohde ja opiskeltava asia esim. demokratiakasvatus tai se toimii palvelumuotoilun tavoin prosessina, kun kehitetään jotain toimintaa.

Kasvatuksen ja opetuksen palvelualueilla keväällä 2020 vaikuttajapäivään liitettiin ensimmäistä kertaa osallistava budjetointi. Vaikuttajapäivän teemana oli oppimisympäristöjen kehittäminen. Kehittämistoimenpiteille oli myönnetty budjetti 190 000 €, jonka käytöstä tehtiin samassa yhteydessä esitys. Hankkeet piti toteuttaa yhdessä toimitilapalveluiden kanssa, mutta koronapandemian aiheuttaman etäopetuksen vuoksi vaikuttajapäivä 2020 peruttiin. Keväällä 2021 vaikuttajapäivän konseptia muutettiin koronapandemian vuoksi eikä siihen liitetty budjetointia. Tätä vuonna 2020 aloitettua menettelyä on kuitenkin tarkoitus jatkossakin kehittää.

Kaupunginhallitus 23.8.2021 § 8

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Eve Rämölle ja Emmi Pajuselle sekä 16 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen vastaus, ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Päätettiin yksimielisesti palauttaa asia valmisteluun.

Liitteet:

- Eve Rämön ja Emmi Pajusen sekä 16 muun valtuutetun aloite osallistavan budjetoinnin kokeilu yläkouluun

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

opetuspäällikkö Pepita Kaskentaus, puh. 040 720 2962, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi